

Varhaiskasvatuksen palveluverkko 2023

Sisältö

1 Johdanto	3
2 Nykytila	4
2.1 Toimintaa koskevat säädökset	4
2.2 Varhaiskasvatyüksiköt Kauniaisissa	5
2.3. Osallistumisaste.....	9
2.4. Johtamiskokonaisuudet.....	13
3 Tulevaisuuden varhaiskasvatuksen palveluverkosto Kauniaisissa	14
3.1. Palveluverkoston suunnittelussa huomioitavia tekijöitä	14
3.2. Erilaisia malleja tulevaisuuden varhaiskasvatuksen palveluverkoksi.....	15
3.2.1 Yksikieliset yksiköt, kielikylpy Pikku Akatemiassa	15
3.2.2. Yksikieliset yksiköt, kielikylpy Tammikummussa.....	17
3.2.3. Kaksikieliset yksiköt	19

1 Johdanto

Kauniaisten varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on tarkasteltu vuodesta 2010 alkaen. Sitä päivitettiin vuonna 2014 päiväkotien määrän vähennyttyä kahdeksasta kuuteen samalla, kun Sansinpellon päiväkotia suunniteltiin, ja uudelleen vuonna 2020 koulu- ja päiväkotiverkoston tarkastelun yhteydessä vuonna 2020, jolloin päätettiin Tammikummun päiväkodin suunnittelun käynnistämisestä. [Dynasty tietopalvelu : Kauniaisten kaupunki \(oncloudos.com\)](https://oncloudos.com)

Vuoden 2020 jälkeen on avattu kaksi uutta kunnallista varhaiskasvatusyksikköä (Förskolan vid Granhult 2022 ja Tammikummun päiväkotia 2023), ja vastaavasti Metsämajan päiväkotia sekä esiopetusryhmä Oasen on lakkautettu. Vuoden 2020 jälkeen Kauniaisiin on perustettu kaksi uutta yksityistä varhaiskasvatusyksikköä (Norlandia Graniitti sekä Pilke ICEC Kauniainen). Molemmat yksiköt toimivat palvelusteteliyksikköinä.

Kauniaisten kaupunkistrategiassa 2023–2030 on määritelty mm. seuraavia varhaiskasvatusta ja esiopetusta koskevat tavoitteet:

Kuntalainen keskiössä – ”kaikki mukaan!”

Kokonaisvaltainen hyvinvointi

- Saavutettavat ja tasapuoliset palvelut molemmilla kielillä
- Toimiva oppimispolku uussuomalaisille, myös ruotsiksi

Eheä oppimispolku tulevaisuuteen

- Varhaiskasvatuksen palvelutarjonta vastaa kysyntään

Tämän selvityksen tavoitteena on luoda yhtenäinen ja selkeä kokonaiskuva varhaiskasvatuspaikkojen tarjonnan ja tarpeen nykytilanteesta, sekä ennakoida tulevaa. Lasten etu, eli lasten hyvinvointi ja laadukas varhaiskasvatus on ensisijaista.

2 Nykytila

2.1 Toimintaa koskevat säädökset

Vuonna 2022 voimaan tulleen perhevapaaudistuksen myötä huoltajilla on oikeus saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka sen kuukauden alusta, jonka aikana lapsi täyttää 9 kuukautta. Perheet voivat käyttää perhevapaita myös varhaiskasvatuksen jo alettua, ja lapsen varhaiskasvatuspaikka säilyy näiden vapaiden aikana, vaikka lapsi ei sitä käytä.

Perheillä on oikeus valita heidän tarpeisiinsa sopiva kunnallinen tai yksityinen varhaiskasvatus, ja myös kotihoidon tuki on vaihtoehtona. Kauniaisissa kotihoitoa tuetaan lakisääteisen osuuden lisäksi erillisellä kuntalisällä siihen saakka, kun lapsi on kaksivuotias.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, joka asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta. Kiireellisissä tapauksissa tai olosuhteiden muutoin niin vaatiessa kunnan on huolehdittava varhaiskasvatuksen järjestämisestä muullekin kunnassa oleskelevälle lapselle kuin kunnan asukkaalle. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta toisessa kunnassa asuvalle lapselle myös muulloin. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.

Kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä tai saamen kielilain (1086/2003) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla saamen kielellä. Kaksikielisessä kunnassa ja kaksikielisiä tai sekä suomen- ja ruotsinkielisiä kuntia käsittävässä kuntayhtymässä varhaiskasvatus järjestetään kunnan tai kuntayhtymän molemmilla kielillä siten, että palvelunkäyttäjä saa varhaiskasvatusta valitsemallaan kielellään, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Korkeatasoisen varhaiskasvatuksen lähtökohtana on, että henkilöstö tuntee lapset hyvin. Varhaiskasvatuksessa jokaiselle lapselle annetaan mahdollisuus kasvaa ja kehittyä omien edellytystensä pohjalta. Lapsilla on erilaiset tarpeet eri kehitysvaiheissa, minkä henkilöstö osaa huomioida sopivalla tavalla. Henkilöstön osaaminen lasten kehityksestä ja oppimisesta ohjaa pedagogisen toiminnan suunnittelua ja toteutusta ikätasoisesti ja huomioiden lasten kehitystason. Lapsella on oikeus turvallisiin kaverisuhteisiin ja niin pysyviin ihmissuhteisiin kuin mahdollista varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen tulee muodostaa ehyt jatkumo joka luo pohjan elinikäiselle oppimiselle. Korkeatasoisen kokonaisuuden lähtökohtana on, että henkilöstö tuntee koulutusjärjestelmän sekä sen keskeiset tavoitteet, erityispiirteet ja toimintatavat koulutusjärjestelmän eri vaiheissa. Lapsen hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisen turvaamiseksi siirtymä- ja nivelvaiheet on suunniteltava ja arvioitava.

Varhaiskasvatuksen kehittäminen, oppimisen ilon turvaaminen kaikille lapsille, äidinkielen tukeminen, varhainen tuki sekä perheiden vaihtelevien tarpeiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen ovat erityisen tärkeitä tavoitteita lasten tulevaisuuden kannalta. Nämä tekijät muodostavat lähtökohdan varhaiskasvatuksen tulevaisuuden suunnittelulle.

2.2 Varhaiskasvatusyksiköt Kauniaisissa

Kauniaisissa on 20.9.2023 seitsemän kunnallista päiväkotia sekä yksi kunnallinen ryhmäperhepäiväkoti. Ne ovat seuraavat:

Suomenkieliset varhaiskasvatusyksiköt:

Kielikylpy Grani Språkbud

Päiväkoti Pikku Akatemia

Sansinpellon päiväkot

Tammikummun päiväkot

Satuvuoren ryhmäperhepäiväkoti (Kielikylpy Grani Språkbud -yksikön yhteydessä)

Ruotsinkieliset varhaiskasvatussyksiköt:

Daghemmet Grankotten

Kasabergets daghem

Förskolan vid Granhult

Lisäksi kaupungissa on viisi yksityistä päiväkotia ja yksi yksityinen ryhmäperhepäiväkoti. Ne ovat seuraavat:

Norlandia Graniitti, suomenkielinen

Pilke ICEC Kauniainen, englanninkielinen, myös suomenkielisiä ryhmiä

Ankkalampi Duckies, kaksikielinen suomi-englanti

Daghemmet Grytet, ruotsinkielinen

Daghemmet Lyan, ruotsinkielinen

Ekebo gruppfamiljedaghem, ruotsinkielinen

Kaupunki tukee yksityistä varhaiskasvatusta käyttäviä perheitä palvelusetelillä sekä yksityisen hoidon tuella. Palveluseteliyksiköitä ovat Norlandia Graniitti, Pilke ICEC Kauniainen, Daghemmet Grytet ja Daghemmet Lyan.

Yksiköiden sijainti kartalla näkyy alla. Karttaan on merkitty keltaisella ruotsinkieliset päiväkodit, sinisellä suomenkieliset päiväkodit ja punaisella englanninkieliset päiväkodit.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty lapsimäärät yksiköittäin.

Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat ja lapset 20.9.2023

nimi	kieli	laskennalliset maksimipaikat (joista alle 3-vuotiaat)	lapsia yhteensä	yli 3v lapsia	alle 3v lapsia	HUOM!
KIELIKYLPY GRANI SPRÅKBAD	suomi 2 ryhmää, ruotsin kielen kielikylpy 2 ryhmää	96 (12)	70	57	13	Kaksi ryhmää toimii Kasabergets daghemin tiloissa. Satuvuoren ryhmäperhepäiväkoti kuuluu hallinnollisesti samaan yksikköön. 1 ryhmätila tyhjillään sisäilmaselvityksen takia
PÄIVÄKOTI PIKKU AKATEMIA	suomi, ryhmää	72 (12)	59	42	17	pienryhmä
SANSINPELLON PÄIVÄKOTI	suomi, ryhmää	108 (24)	82	61	21	
TAMMIKUMMUN PÄIVÄKOTI	suomi, ryhmää	78 (36)	9	4	5	vuorohoito 3 ryhmätilaa ottamatta käyttöön
SATUVUOREN RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI	suomi, ryhmä	8 (8)	6	0	6	toimii Kasabergets daghem:in kiinteistössä
DAGHEMMET GRANKOTTEN	ruotsi, ryhmää	47 (12)	33	21	12	Kiinteistön jäljellä oleva käyttöikä epävarma
KASABERGETS DAGHEM	ruotsi, ryhmää	66 (24)	53	40	13	Kiinteistössä 6 ryhmätilaa + pienryhmätila, joista 4 Kasabergets daghemin käytössä
FÖRSKOLAN VID GRANHULT	ruotsi, ryhmää	56 (0)	47	47	0	vain esiopetusikäisiä lapsia
YHTEENSÄ		531 (128)	359	272	87	29 ryhmätilaa käytössä, lisäksi 4 tyhjää ryhmätilaa

Kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluverkoston kuuluu Kauniaisissa myös avoin perhetoiminta. Avoin perhetoiminta on tarkoitettu lapsiperheiden kohtaamispaikaksi, jossa vanhemmilla on mahdollisuus viettää aikaa oman lapsensa kanssa muiden samassa tilanteessa olevien aikuisten seurassa. Lapset ja aikuiset voivat tavata toisiaan vapaan yhdessäolon tai ohjatun toiminnan merkeissä. Vanhemmat voivat vaikuttaa toiminnan sisältöön ja osallistua suunnitteluun ohjaajan kanssa. Lapset osallistuvat toimintaan vanhempansa, isovanhempansa, hoitajansa tai muun aikuisen seurassa. Toiminta on asiakkaille ilmaista, eikä se vaikuta kotihoidontuen maksatukseen. Siihen voivat osallistua kaikki ilman ennakkoilmoittautumista. Asiakkailta on mahdollisuus keskustella luottamuksellisesti lapsen hoitoon, kehitykseen, kasvatukseen tai perhetilanteeseen liittyvistä asioista.

Tontti, jossa avoin perhetoiminta sijaitsee, on suunniteltu otettavan muuhun käyttöön kaupungintalon tontin uudelleensuunnittelun yhteydessä. Ruotsinkielinen päiväkoti Grankotten (47 paikkaa, tällä hetkellä 33 lasta) lähestyy käyttöikänsä loppua. Rakennuksen saneeraus ei ole tarkoituksenmukaista, ja tontilla on käynnissä asemakaavamuutos asuntotuotannon lisäämiseksi. Rakennuksesta luopuminen varhaiskasvatuksen toiminnassa olisi perusteltua kesällä 2024.

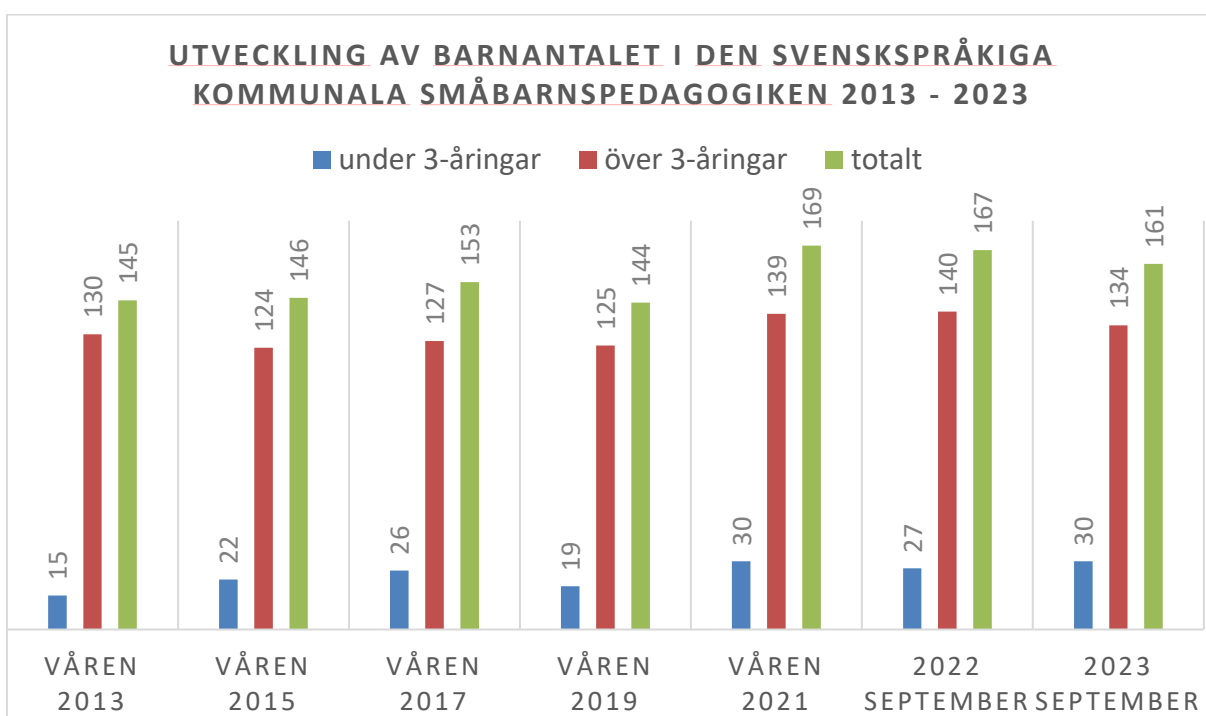
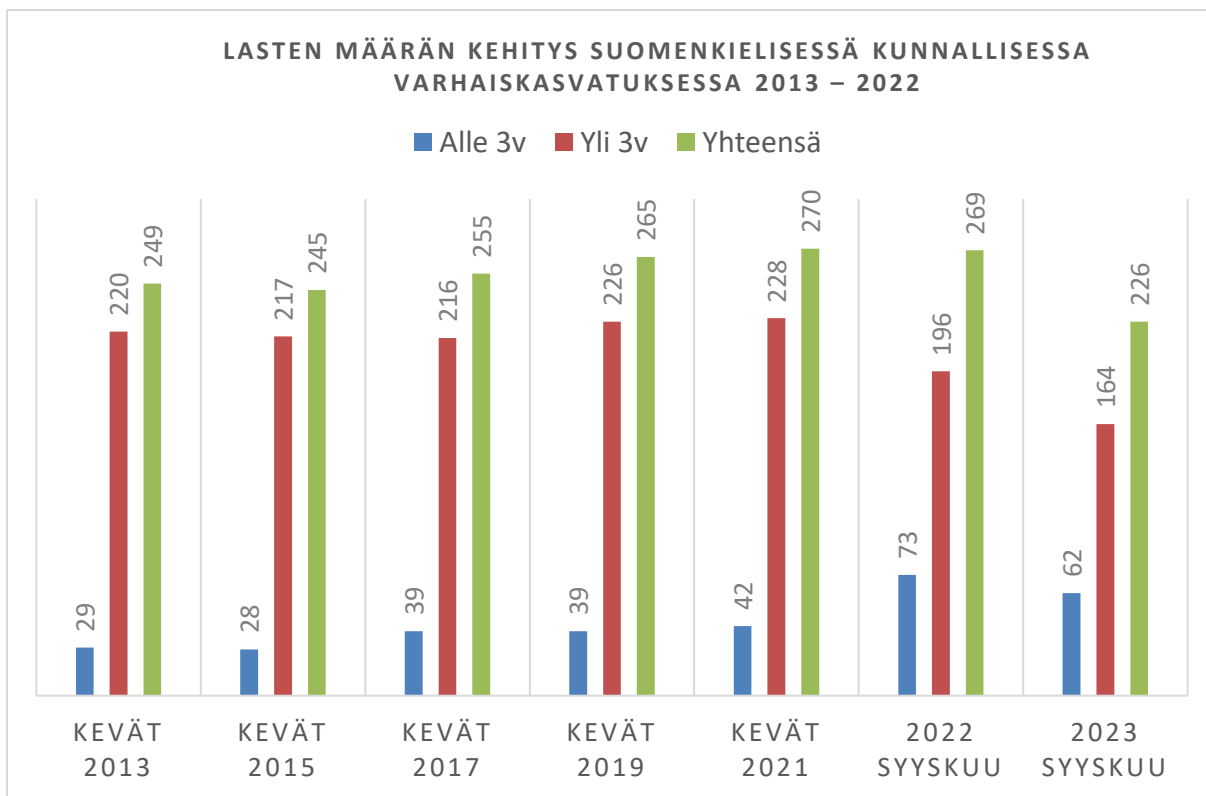
Yksityiset varhaiskasvatuspaikat ja kauniaislaiset lapset 20.9.2023. Kaikissa yksityisissä varhaiskasvatusyksiköissä on kauniaislaisten lisäksi asiakkaana myös muissa kaupungeissa asuvia lapsia.

nimi	kieli	laskennalliset maksimipaikat (joista alle 3- vuotiaat)	lapsia yhteensä	yli 3v lapsia	alle 3v lapsia	HUOM!
NORLANDIA GRANIITTI	suomi	45 (24)	34	18	16	16 lapsista Kauniaislaisia
PILKE ICEC KAUNIAINEN	englanti / suomi	108 (24)	107	66	41	46 (29 + 17) lapsista Kauniaislaisia
ANKKALAMPI KAUNIAINEN	suomi / englanti	30 (8)	21	12	9	3 lapsista Kauniaislaisia
DAGHEMMET GRYTET	ruotsi	(35 (0))	34	29	5	33 lapsista Kauniaislaisia
DAGHEMMET LYAN	ruotsi	43 (13)	38	17	21	35 lapsista kauniaislaisia
EKEBO GRUPPFAMILJE- DAGHEM	ruotsi	12 (12)	11	4	7	4 lapsista kauniaislaisia

Yksityisen varhaiskasvatuksen käyttö on lisääntynyt merkittävästi erityisesti Pilke ICEC Kauniainen -yksikössä. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden lisääminen on ollut kaupungin tavoitteena edellisinä valtuustokausina. Yksityiset varhaiskasvatuspalvelut muissa kunnissa ovat vapaasti myös kauniaislaisten perheiden käytettävissä, ja erilaisten painotusten varhaiskasvatuspalvelut ovatkin houkutelleet muutamia kauniaislaisia perheitä.

2.3. Osallistumisaste

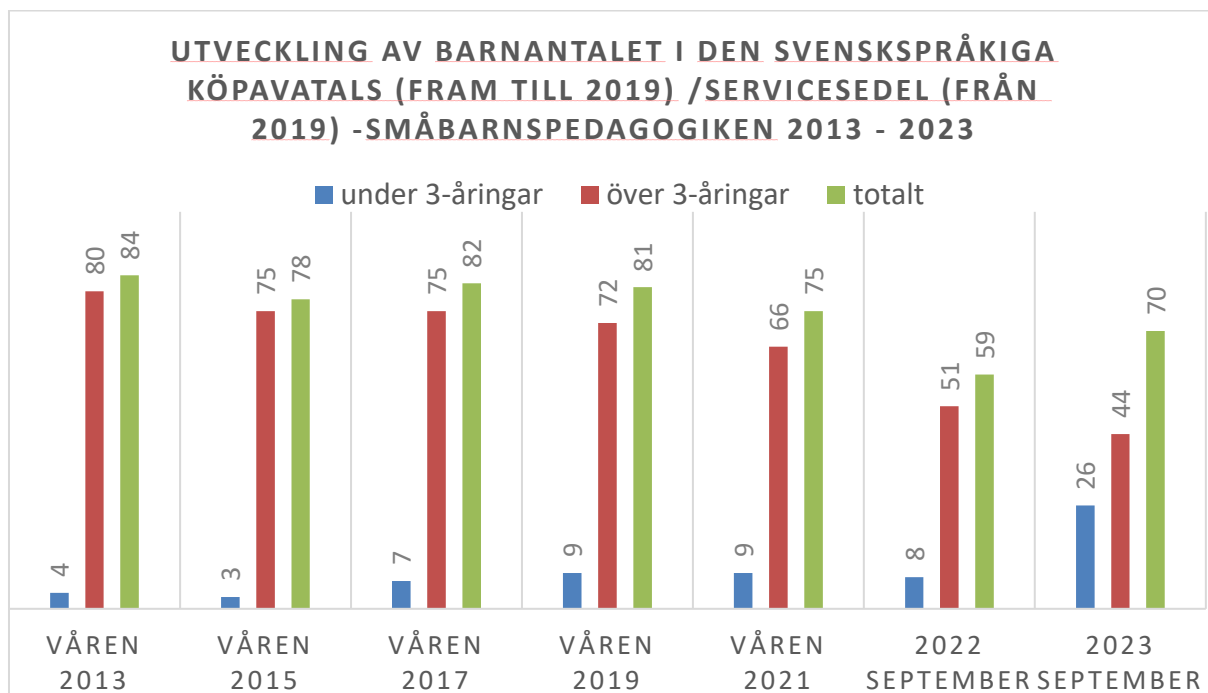
Vuodenvaihteessa 2022–2023 Kauniaisissa asui 10 250 henkilöä. Väestöstä 59 % oli suomenkielisiä, 32 % ruotsinkielisiä ja 9 % muunkielisiä. Lasten määrä suomen- ja ruotsinkielisessä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on vuodesta 2013 vuoteen 2023 kehittynyt seuraavasti:

Kuten kuvioista ilmenee, lasten määrä on molemmissa kieliryhmissä kasvanut aikavälillä alle 3-vuotiaiden lasten kunnallisen varhaiskasvatuksen osalta. Lasten kokonaismäärä ei ole ajanjaksolla kasvanut yhtä voimakkaasti, ja välillä on ollut havaittavissa jopa lasten kokonaismäärän laskua, mutta trendi on ollut nouseva vuoden 2023 syksyyn saakka. Mikäli

vuonna 2023 tapahtunut lapsimäärän lasku suomenkielisessä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa jatkuu, se mahdollistaa toiminnan tiivistämisen ja sitä kautta tehostamisen.

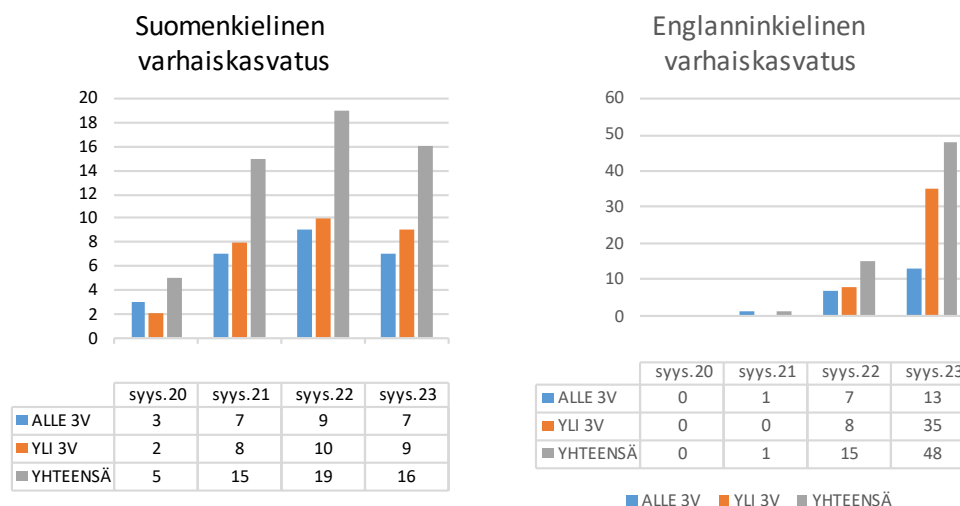
Palvelusetelin tuella järjestettyyn ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on kehittynyt seuraavasti:

Ruotsinkielinen palvelusetelitoimija, entinen ostopalvelutoimija, on reagoinut yksiköissään tapahtuvaan lapsimäärän laskuun muuttamalla toimintatapojaan siten, että yksiköt vuodesta 2023 alkaen tarjoavat varhaiskasvatusta enenevässä määrin nuoremmille, alle 3-vuotiaille lapsille, ja onkin tällä toimenpiteellä saanut käännettyä lapsimäärän yksiköissään kasvuun. Toimijalla on meneillään suunnitteluprosessi, jonka myötä se keskittäisi toimintansa nykyisen Lyanin tontille.

Palvelusetelin tuella järjestettyyn suomen- ja englanninkieliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on kehittynyt seuraavasti:

LASTEN MÄÄRÄN KEHITYS SUOMEN- JA ENGLANNINKIELISESSÄ PALVELUSETELITOIMINNASSA 2019 - 2023

1.9.2023

Kauniaisten kaupunki– Grankulla stad

Suomenkielinen palvelusetelivarhaiskasvatus on ensimmäisen toimintavuotensa aikana tapahtuneen kasvun jälkeen pysynyt pitkälti ennallaan. Englanninkielisessä varhaiskasvatuksessa puolestaan on näkyvissä voimakasta kasvua. Vuoden 2023 kesästä englanninkielinen yksikkö päätti alentaa asiakasmaksujaan kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun tasolle, ja samalla yksikkö perusti englanninkielisten ryhmien rinnalle suomenkielisen ryhmän, ja lisäksi se sai luvan järjestää esiopetusta. Nämä ratkaisut vaikuttavat lisänsä palvelun kysyntää voimakkaasti.

Syyskuussa 2023 suomenkieliseen kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistuu 226 lasta, joista 62 on alle 3-vuotiaita. Ruotsinkieliseen kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistuu 133 lasta, joista 25 on alle 3-vuotiaita. Palvelusetelin avulla järjestettyyn suomenkieliseen varhaiskasvatukseen osallistuu 20, ruotsinkieliseen 68 ja englanninkieliseen 47 lasta. Yksityisen hoidon tukea ja kotihoidon tukea koskevat tiedot saadaan jälkikäteen, mutta esim. vuonna 2022 yksityisen hoidon tuen saajien määrä vaihteli välillä 27–44 lasta /kk, keskimäärin n. 38 lasta / kk, ja kotihoidon tukea maksettiin 21–62 perheelle, keskimäärin 44 lapsesta.

Kaunaisissa kolme vuotta täyttäneiden lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen on korkea. Osallistumisastelukuja seurataan osavuosikatsauksissa sekä tilinpäätöksissä. Yksityisen varhaiskasvatuksen tarpeeseen palvelusetelitoiminta vaikuttaisi vastaavan varsin hyvin, mutta

osa perheistä valitsee edelleen yksityisen hoidon tuella järjestettävän varhaiskasvatuksen lapselleen.

Viime vuosien osallistumisaste on esitetty alla olevassa taulukossa.

Osallistumisaste	Alle 3-vuotiaat	Yli 3-vuotiaat	Yhteensä
31.8.2023	71,3 % (196 / 275)	95,1 % (292 / 307)	83,8 %
30.4.2023	62,0 % (165 / 266)	98,4 % (424 / 431)	84,5 %
31.12.2022	69,5 % (130 / 187)	97,4 % (413 / 424)	88,9 %
31.12.2021	41,1 % (109 / 265)	94,7 % (396 / 418)	73,9 %

2.4. Johtamiskokonaisuudet

Kauniaisissa johtamiskokonaisuudet on pyritty pitämään kohtuullisina. Tällä hetkellä varhaiskasvatusyksikön johtajan virkoja on kuusi, joista yksi on täyttämättä.

Yksiköillä on pääsääntöisesti oma johtaja. Daghemmet Grankotten ja Förskolan vid Granhult jakavat johtajan, kokonaisuudessa on yhteensä 7 lapsiryhmää. Kielikylpy Grani Språkbud, Satuvuoren ryhmäperhepäiväkoti ja Tammikummun päiväkoti jakavat johtajan, kokonaisuudessa on yhteensä 7 lapsiryhmää. Nämä johtamiskokonaisuudet ovat suurimmat. Vastaavasti pienin johtamiskokonaisuus on Kasabergets daghem neljällä ryhmällä.

3 Tulevaisuuden varhaiskasvatuksen palveluverkosto Kauniaisissa

3.1. Palveluverkoston suunnittelussa huomioitavia tekijöitä

Lapsimäärän muutosten arviointi maantieteellisesti pienellä alueella on lähes mahdotonta, ja viimeisimmät kaupungin saamat väestöennusteet ovat paitsi jo joitain vuosia vanhoja, lisäksi keskenään ristiriitaisia, mikä hankaloittaa suunnittelua. Vuodenvaihteessa 2022–2023 Kauniaisissa asui 10 250 henkilöä. Vuosina 2010–2018 Kauniaisten väestömäärä on kasvanut keskimäärin 114 henkilöllä vuosittain. Kaupunkistrategian mukainen väestönkasvutavoite on 0,75 %/vuosi, mikä tarkoittaa noin 77 uutta asukasta vuosittain. Nyt väestömäärä on kuitenkin hieman laskenut.

Kaupungin päätöksenteon ja linjanvetojen kautta voidaan myös muun kuin rakentamisen kautta vaikuttaa kaupungin väestön ikärakenteeseen. Varhaiskasvatuksen korkea laatu ja hyvä resursointi houkuttelee Kauniaisiin lapsiperheitä. Monipuolinen toiminta, erilaiset korkealaatuiset yksiköt ja avoimen perhetoiminnan jatkaminen auttavat profiloitumaan lapsiystävälliseksi kaupungiksi.

Vuoden 2010 päiväkotiverkostoselvityksessä kuultiin niin lasten, huoltajien kuin henkilöstönkin näkemyksiä tulevaisuuden tarpeita koskien. Koska sittemmin on tapahtunut suuria muutoksia niin Kauniaisten varhaiskasvatuspalveluverkostossa kuin yhteiskunnassa laajemminkin, lasten, huoltajien ja henkilöstön osallistaminen uudelleen olisi tarkoituksenmukaista. Tulevaisuuden päiväkotiverkosta suunnitellessa tulee huomioida lasten, huoltajien ja henkilöstön toiveiden lisäksi ainakin kiinteistöjen toiminnallisuus ja pedagogiset näkökohdat sekä henkilöstöressurssien tehokas ja resurssiviisas kohdentaminen.

Ruotsinkielinen esiopetus on siirtynyt kokonaisuudessaan Granhultisskolan tiloihin vuoden 2022 elokuusta alkaen. Suomenkielisen esiopetuksen osalta on päätetty elokuussa 2023, että uuden alakoulun rakentamisen yhteydessä esiopetukselle varataan alakoulun yhteydessä tilat. Lienee syytä varautua siihen, että esiopetus voi olla lähitulevaisuudessa kaksivuotinen.

Tarkastusvaliokunta on vuonna 2021 tuonut esille kantanaan, että varhaiskasvatusyksiköitä tulisi sijaita eri puolilla Kauniaisissa. Kaupungin on jatkossakin pystyttävä vastaamaan niin ennakoituun lasten määrän lisääntymiseen kuin yllättäviinkin tilanteisiin (vrt. Ukrainan sota), minkä takia tavoitteena ei voi olla se, että jokainen varhaiskasvatusyksikkö on täynnä. Toisaalta nykytilanteessa varhaiskasvatusyksiköissä on vapaita paikkoja kielikylpypäiväkotia lukuun ottamatta. Täyttöasteen nostaminen olisi mahdollista. Kuitenkin tehtävien ratkaisujen on oltava taloudellisesti kestävä ja ennen kaikkea turvattava korkealaatuinen varhaiskasvatus, jonka keskiössä on lapsi ja selkeä, yksilöllinen ja turvallinen opintopolku.

Varhaiskasvatustyöyksiköiden olisi tarkoituksenmukaista sijoittaa niiden aiheuttaman suuren ajoneuvomäärän vuoksi pääkatujen varrella, jolloin liikenne ei ohjautu asuntokaduille.

On myös syytä pitää yksittäiselle lapselle ja perheelle osuvat muutokset mahdollisimman vähäisinä.

3.2. Erilaisia malleja tulevaisuuden varhaiskasvatuksen palveluverkoksi

Lapsimäärää tarkasteltaessa käy ilmi, että tällä hetkellä on käytössä 29 lapsiryhmää. Lisäksi kaupungin varhaiskasvatuksen kiinteistöissä on neljä ryhmätilaa käyttämättä. Yksi niistä on Kielikylpy Grani Språkbud -yksikössä, ja kolme Tammikummun päiväkodissa. Lisäksi useissa varhaiskasvatusryhmissä on vapaita paikkoja kielikylpypäiväkodin nuorimpien lasten ryhmiä lukuun ottamatta.

Jokaisen esitetyn mallin lähtökohtana on se, että varhaiskasvatus luopuu Grankottenin käyttämästä kiinteistöstä sekä Kielikylpy Grani Språkbud -yksikön käytöstä. Muut kiinteistöt pysyisivät käytössä, ja Förskolan vid Granhult -yksikkö pysyy edelleen ruotsinkielisen esiopetuksen käytössä. Avoimen perhetoiminnan sijoittumista ei myöskään ole tarkasteltu tämän selvityksen yhteydessä.

Förskolan vid Granhult maksimikapasiteetti on 56 lasta, joten alle esiopetusikäisten lasten ruotsinkielistä varhaiskasvatusta varten olisi syytä varata noin kuusi – seitsemän ryhmää, joista vähintään kolmessa pystytään palvelemaan alle 3-vuotiaita lapsia. Paikkoja olisi syytä aiempien vuosien toteutuneiden lapsimäärien myötä varata noin 30 alle 3-vuotiaille lapsille ja noin 80 yli 3-vuotiaille lapsille.

Seuraavassa esitetään kolme erilaista vaihtoehtoa varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tulevaisuudessa.

3.2.1 Yksikieliset yksiköt, kielikylpy Pikku Akatemiassa

Tässä ratkaisussa ruotsinkielinen toiminta keskittyisi kesästä 2024 alkaen kahteen yksikköön. Riittävän iso, kuusiryhmäinen yksikkö olisi joko Kasabergets daghem tai Sansinpellon päiväkotitoiminta. Muutosten minimoinnin kannalta näistä tarkoituksenmukaisempi vaihtoehto on keskittää ruotsinkielinen varhaiskasvatus Kasabergets daghem -yksikköön ja Förskolan vid Granhult -yksikköön. Mahdollinen ruotsinkielinen vuorohoito, jos sille muodostuu tarve, on mahdollista toteuttaa Kasabergets daghem -yksikössä.

Kasabergets daghem -yksikön tiloissa vuonna 2023 toimivat suomenkieliseen varhaiskasvatukseen kuuluvat ruotsin kielen kielikyppyryhmät siirtyisivät suomenkieliseen yksikköön. Mahdollisia yksiköitä, joihin ne voisivat siirtyä, olisivat päiväkotit Pikku Akatemia, Sansinpellon päiväkotit ja Tammikummun päiväkotit. Näistä jokaisessa on omat etunsa: Pikku Akatemiassa melko keskeinen sijainti, mikä mahdollistaisi kielikyppöpolun valinneille perheille kohtuullisen matkan päiväkotiin, Tammikummussa se, että yksikössä on tällä hetkellä siten tilaa, että muutokset koskisivat mahdollisimman harvoja lapsia ja perheitä ja Sansinpellossa sijainti lähellä juna-asemaa.

Alla olevassa kartassa on merkittynä, millä kielillä eri puolilla kaupunkia olisi saatavilla varhaiskasvatusta yllä mainitun mallin mukaisesti, jos kielikyppy sijoittuisi nykyisen päiväkotit Pikku Akatemian tiloihin. Suomenkielinen varhaiskasvatusta on merkitty sinisellä, ruotsinkielinen keltaisella ja englanninkielinen punaisella. Suomenkielisille lapsille suunnattu ruotsin kielen kielikyppy on merkitty violetilla (Pikku Akatemia).

Ennakkovaikutusten arviointi:

Kuvatussa ratkaisussa muutokset koskevat useita lapsia ja perheitä kesästä 2024 alkaen. Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin sekä Kielikyppy Grani Språkbad -yksikön yhden ryhmän

lapset vaihtaisivat yksikköä (yhden ryhmän lapset siirtyvät perusopetukseen) päiväkotiki Pikku Akatemian tiloihin, sekä daghemmet Grankotten -yksikön kahden ryhmän lapset vaihtaisivat yksikköä (yhden ryhmän lapset siirtyvät esiopetukseen). Päiväkotiki Pikku Akatemian lapset, mukaan lukien pienryhmän lapset, siirtyisivät muihin suomenkielisiin yksiköihin.

Ratkaisussa tarkastusvaliokunnan esitys, jonka mukaan varhaiskasvatusyksiköitä sijaitsisi eri puolilla kaupunkia, toteutuisi maantieteellisen saavutettavuuden kannalta molemmille kieliryhmille hyvin, jos kielikylpytoiminta sijoittuisi joko nykyisen päiväkotiki Pikku Akatemian tiloihin tai Tammikummun päiväkotiin. Suomenkielistä varhaiskasvatusta olisi saatavilla kuitenkin sekä kaupungin eri puolilla, mikä mahdollistaa suomenkielisille perheille kohtuullisen lyhyen matkan varhaiskasvatukseen.

Haasteeksi muodostuu useaa lasta ja perhettä kuormittava siirtyminen yksiköstä toiseen, minkä voi odottaa aiheuttavan tyytymättömyyttä perheissä. Pikku Akatemia puolestaan on tällä hetkellä lähes täynnä, jolloin kielikylvyn sijoittuminen siihen yksikköön aiheuttaisi muutoksen usean perheen arkeen, muun muassa pienryhmän asiakkaita koskien.

3.2.2. Yksikieliset yksiköt, kielikylpy Tammikummussa

Tässäkin ratkaisussa ruotsinkielinen toiminta keskittyisi kesästä 2024 alkaen kahteen yksikköön. Riittävän iso, kuusiryhmäinen yksikkö olisi joko Kasabergets daghem tai Sansinpellon päiväkotiki. Muutosten minimoinnin kannalta näistä tarkoituksenmukaisempi vaihtoehto on keskittää ruotsinkielinen varhaiskasvatus Kasabergets daghem -yksikköön ja Förskolan vid Granhult -yksikköön. Mahdollinen ruotsinkielinen vuoroahoito, jos sille muodostuu tarve, on mahdollista toteuttaa Kasabergets daghem -yksikössä.

Kasabergets daghem -yksikön tiloissa vuonna 2023 toimivat suomenkieliseen varhaiskasvatukseen kuuluvat ruotsin kielen kielikylpyryhmät siirtyisivät suomenkieliseen yksikköön. Mahdollisia yksiköitä, joihin ne voisivat siirtyä, olisivat päiväkotiki Pikku Akatemia, Sansinpellon päiväkotiki ja Tammikummun päiväkotiki. Näistä jokaisessa on omat etunsa: Pikku Akatemiassa melko keskeinen sijainti, mikä mahdollistaisi kielikylpypolun valinneille perheille kohtuullisen matkan päiväkotiin, Tammikummussa se, että yksikössä on tällä hetkellä siten tilaa, että muutokset koskisivat mahdollisimman harvoja lapsia ja perheitä ja Sansinpellossa sijainti lähellä juna-asemaa.

Alla olevassa kartassa on merkittynä, millä kielillä eri puolilla kaupunkia olisi saatavilla varhaiskasvatusta yllä mainitun mallin mukaisesti, jos kielikylpy sijoittuisi nykyisen Tammikummun päiväkodin tiloihin. Suomenkielinen varhaiskasvatus on merkitty sinisellä, ruotsinkielinen keltaisella ja englanninkielinen punaisella. Suomenkielisille lapsille suunnattu ruotsin kielen kielikylpy on merkitty violetilla (Tammikummun päiväkotiki).

Ennakkovaihtusten arviointi:

Kuvatussa ratkaisussa muutokset koskevat varsin harvoja lapsia ja perheitä kesästä 2024 alkaen verrattuna vaihtoehtoon 3.2.1. Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin sekä Kielikyppy Grani Språkbad -yksikön yhden ryhmän lapset vaihtaisivat yksikköä (yhden ryhmän lapset siirtyvät perusopetukseen) Tammikummun päiväkodin tiloihin, sekä daghemmet Grankotten -yksikön kahden ryhmän lapset vaihtaisivat yksikköä (yhden ryhmän lapset siirtyvät esiopetukseen).

Ratkaisussa tarkastusvaliokunnan esitys, jonka mukaan varhaiskasvatyksiöitä sijaitsisi eri puolilla kaupunkia, toteutuisi maantieteellisen saavutettavuuden kannalta molemmille kieliryhmille hyvin, jos kielikyppytoiminta sijoittuisi Tammikummun päiväkotiin. Suomenkielistä varhaiskasvatusta olisi saatavilla kuitenkin sekä kaupungin eri puolilla, mikä mahdollistaa suomenkielisille perheille kohtuullisen lyhyen matkan varhaiskasvatukseen. Myös johtamiskokonaisuuden kannalta ratkaisu olisi joustava, sillä Kielikyppypäiväkodilla ja Tammikummun päiväkodilla on sama johtaja.

Haasteeksi muodostuu vuorohoidon ja kielikylyn sijoittuminen samaan yksikköön.

3.2.3. Kaksikieliset yksiköt

Tässä ratkaisussa varhaiskasvatussyksiköt olisivat kaksikielisiä. Ainoa pelkkää ruotsinkielistä varhaiskasvatusta tarjoava kunnallinen varhaiskasvatussyksikkö olisi Förskolan vid Granhult. Muutoin ruotsinkielistä varhaiskasvatusta tarjottaisiin kahdessa tai kolmessa yksikössä: Kasabergets daghem, Sansinpellon päiväkotiki ja joko päiväkotiki Pikku Akatemia tai Tammikummun päiväkotiki.

Ennakkovaikutusten arviointi:

Ratkaisu mahdollistaisi mahdollisimman monelle lapselle varhaiskasvatuksen kielestä riippumatta mahdollisimman lyhyen matkan varhaiskasvatukseen. Toisaalta Kauniaisten pienellä alueella matkat eivät kasvaisi kohtuuttomiksi muutoinkaan.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstön, etenkin varhaiskasvatuksen opettajien, saatavuuden vaikeuden vuoksi on tarkoituksenmukaista keskittää osaaminen harvempiin yksiköihin pedagogisen tason varmistamiseksi. Aiemmin on osoittautunut, että kaksikielisiin yksiköihin on vielä vaikeampi rekrytoida ruotsin kieltä osaavaa henkilöstöä kuin yksikielisiin.

Johtamisen hajauttamiseen eli siihen, että johtajalla on useita eri toimipisteitä johdettavanaan, ei ole syytä pyrkiä. Yksiköiden pienehkön koon vuoksi yksikön hajauttaminen suomen- ja ruotsinkieliseen toimintaan suomen- ja ruotsinkielisen johdon alle on epätarkoituksenmukaista. Henkilöstö on toivonut esihenkilönsä olevan läsnä, ja yksittäisten hajautettujen ryhmien sijoituessa eri rakennuksiin se ei ole mahdollista. Yksiköissä ei ole huomioitu hallinnollisten tilojen sijoittelussa esim. kahdelle erikieliselölle johtajalölle tai kahdelle erikieliselölle erityisopettajalölle työtilojen osoittamista samassa rakennuksessa.

Johtamisen kehittäminen pari- tai apulaisjohtajamallin mukaisesti voisi tulla kysymykseen yhdistämälölle yksiköitä isommiksi kokonaisuuksiksi esim. jakamalla vastuualueet siten, että johtajista toinen keskittyisi asiakkuuksiin ja lapsiin, ja toinen henkilöstöön ja talouteen, tai johtaja- ja apulaisjohtajamallin mukaisesti.

4. Johtopäätökset

Kappaleessa 3.2. kuvattujen vaihtoehtojen tarkastelun pohjalta kokonaisuuden kannalta perusteltu vaihtoehto on 3.2.2. mukainen vaihtoehto. Siinä muutokset koskevat mahdollisimman harvoja lapsia ja perheitä. Myös johtamiskokonaisuuden kannalta ratkaisu tarjoaa henkilöstölle mahdollisimman pysyvät työskentelyolosuhteet.

Varhaiskasvatuksen tulosalue luopuu Grankottenin sekä kielikylpypäiväkodin tiloista 1.8.2024 alkaen, mikä mahdollistaa kaavaprosessin jatkumisen tontilla, jossa Grankotten sijaitsee. Tämä mahdollistaa kaupungille lisätuloja.